

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Філологічний факультет

ECTS – інформаційний пакет зі спеціальності

Галузь знань: 03 Філологія

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.10 Філологія (Прикладна лінгвістика)

Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст

ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН

ЦИКЛ ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Назва: **КОГНІТИВНА ПСИХОЛОГІЯ**

1. Ідентифікація

Шифр: НЗК-1	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ЕCTS:3 Модулів:2 Змістовних модулів:2 Загальна кількість годин: 90 год. Тижневих годин: 2 год.	Нормативна Курс: V Семестр: II Лекції: 10 Семінарські заняття: 20 Самостійна робота: 60 Вид контролю: залік

Мета курсу: формування у студентів загальних уявлень про психологічні та психофізіологічні механізми когнітивної діяльності, тобто опрацювання інформації, етапами та рівнями переробки інформації, способами кодування інформації, видами когнітивних схем, системною організацією пізнання, специфічними пізнавальними процесами та їх рівнями: чуттєвий (відчуття, сприймання) та раціональний (мислення), неспецифічними пізнавальними процесами: увага, пам'ять, уява та методами психологічного дослідження пізнавальної сфери особистості.

2. Опис курсу.

Тема 1.Філософські та методологічні основи когнітивної психології.
Основні підходи в когнітивній психології. Пізнання як проблема міждисциплінарних досліджень. Можливості моделювання пізнання та проблема пізнавальної діяльності суб'єкта. Дефініція пізнання і система пізнавальних процесів. Базові складові когнітивної психології (експериментальна психологія пізнання, комп'ютерні науки та штучний інтелект, філософія свідомості, лінгвістика, нейронаука, когнітивна антропологія). Прикладне значення когнітивної психології. Витоки міждисциплінарних досліджень пізнання. Соціальна природа людського пізнання як провідна тема сучасної когнітивної психології. Основні підходи в когнітивній психології: символний, модульний, нейромережєвий. Символьний підхід до пізнання: поняття інформації та її опрацювання, вплив розробок в теорії, теорії комунікації та кібернетики на уявлення про природу пізнавальних процесів, комп'ютерна метафора в дослідження пам'яті, моделі уваги як відбору інформації, моделювання мислення, проблема моделювання творчого мислення. Модульний підхід до пізнання: модульний принцип організації переробки інформації, модульний характер мовленнєвої здібності, вербальний та невербальний інтелект як гіпотетичні модулі системи переробки інформації. Нейромережєвий підхід: «мозкова» метафора пізнання і історія нейромережєвого підходу, поняття нейронної мережі, проблема розпізнавання образів, нейромережєві моделі пам'яті та навчання.

Тема 2. Психологія пізнавальних процесів. Когнітивний стиль.

Загальна характеристика пізнавальної сфери людини. Блоки переробки інформації. Поняття кодування та декодування в системах переробки інформації. Моделі пам'яті. Сенсорні регістри. Феномени взаємодії відчуттів в процесі переробки інформації. Увага в процесах перцептивного опрацювання інформації. Увага як розумове зусилля, стратегії розподілу розумових зусиль. Проблема когнітивного стилю в психології. Когнітивний стиль в дослідженнях зарубіжних вітчизняних психологів (полезалежність/полenezалежність, діапазон еквівалентності, вузькість/широта категорії, ригідний / гнучкий пізнавальний контроль, толерантність до нереалістичного досвіду, фокусуючий /скануючий контроль, згладжування/загострення, імпульсивність/рефлексивність, конкретна/абстрактна концептуалізація, когнітивна простота/складність).

Тема 3. Психологія інтелектуальної діяльності. Інтелект як форма організації ментального (розумового) досвіду. Поняття інтелекту та його структури. Теорії інтелекту. Інтелект, спадковість, соціальне середовище. Передумови та детермінанти інтелекту. Характеристика інтелектуальних здібностей. Структура інтелектуальних здібностей. Штучний інтелект. Мислення і творчість в структурі здібностей. Конвергентні здібності. Дивергентні здібності. Типи інтелектуальної обдарованості. Навченість. Проблеми вивчення інтелектуальних здібностей. Розв'язання проблем. Поняття проблеми у психології. Проблемний простір і пошук. Вплив установки. Когнітивний дисонанс. Способи подолання когнітивного дисонансу. Теорія Л.Фестінгера. Теорія балансу Ф. Хайдера. Інсайт. Інтуїція. Творче мислення та методи його дослідження.

Тема 4. Психометричні дослідження когнітивної сфери. Діагностика пізнавальної сфери особистості. Особливості діагностики: перцептивних здібностей, атенційних здібностей, імпаженативних здібностей, мнемічних здібностей, мисленнєвої діяльності та розумового розвитку. Методики вивчення пізнавальних процесів: методика Т.Н. Головіної на визначення здатності до цілісного сприйняття форм предметів та співвіднесення частин геометричних фігур і предметних зображень; методика А.Р. Лурії "Заучування 10 слів"; піктограма; методика "Прості аналогії"; дослідження особливостей уяви; коректурні проби. Діагностика стилю мислення (методика «Фігури Готтшальдта», методика Е. Торренса, методика А.К. Белоусової, методика Харрісона, Р. Бремсона).

Тема 5. Психометричні методи виміру інтелекту. Класифікація методів дослідження інтелекту. Стратегії розроблення діагностичних засобів. Тестування у дослідженні інтелекту. Будова тестів інтелекту. Значення та природа IQ. Факторний аналіз інтелекту. Психометричні вимоги до діагностичного інструментарію. Тестові випробування в діагностиці дітей. Тести Стенфорд-Біне. Зміст тестів Д.Векслера, Р.Амтхауера, Р.Б.Кеттела. Завдання, опрацювання результатів. Прогресивні матриці Равена. Тест Г.Айзенка (вербальний та невербальний) визначення інтелектуальних здібностей. Вітчизняні дослідження у галузі діагностики розумового розвитку. Шкільний тест розумового розвитку (ШТРР).

3. Завдання курсу.

1. Вивченні основних етапів становлення когнітивної психології як науки про пізнання, сукупності процесів отримання, збереження, перетворення та використання знань живими та штучними системами.

2. Ознайомленні з теоріями, що розкривають особливості когнітивних стилів та стилів мислення.

3. Ознайомленні з процесами ментальних образів в когнітивній психології.

4. Формуванні умінь аналізу різних моделей та підходів в когнітивній психології.

5. Створенні системного уявлення про проблеми та принципи психометричного дослідження пізнавальної сфери.

6. Формуванні професійної компетентності у використанні психологічних знань при вирішенні практичних ситуацій, пов'язаних з професійною діяльністю фахівців з моніторингу якості освіти.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: здатністю до самоорганізації та самоосвіти; здатністю до відбору і застосування психодіагностичних методик, адекватних цілям, ситуації і контингенту респондентів з подальшою математико-статистичною обробкою даних і їх інтерпретацією; здатністю до психологічної діагностики, прогнозування змін та динаміки рівня розвитку пізнавальної та мотиваційно-вольової сфери, самосвідомості, психомоторики, здібностей, характеру, темпераменту, функціональних станів, особистісних рис і акцентуації в нормі і при психічних відхиленнях з метою гармонізації психічного функціонування людини; здатністю до проведення стандартного прикладного дослідження в певній області психології; здатністю до використання дидактичних прийомів при реалізації стандартних корекційних, реабілітаційних та навчальних програм з оптимізації психічної діяльності людини.

4. Статус у навчальному плані.

Нормативний курс із циклу професійних компетентностей

5. Лектор: кандидат педагогічних наук, доцент Олексюк О.Є.

6. Форми і методи навчання: Лекційні та лабораторні заняття з використанням традиційних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота. Пояснювально-ілюстративний, проблемний, діалогічний, дискусійний, наочний (структурно-логічні схеми, рисунки), пошуково-творчий (аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових), групове обговорення питання).

7. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

Для заліку – 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

8. Мова викладання: українська

Назва: ПЕДАГОГІКА

1. Ідентифікація

Шифр:	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS:5 Модулів:2 Змістовних модулів:3 Загальна кількість годин: 150 год. Тижневих годин: I семестр – 2 год.	Нормативна Курс: 2 Семестр: I Лекції: 10 Семінарські заняття: 20 Самостійна робота: 120 Вид контролю: залік

Мета курсу: надання студентам теоретичних і практичних знань про основні шляхи та закономірності розвитку виховання, школи і педагогічної думки у різні історичні періоди; набуття досвіду володіння сучасними педагогічними технологіями; виховання любові до педагогічної професії; формування ідеалу вчителя на основі яскравих прикладів життя відомих педагогів.

2. Завдання курсу.

1. Ознайомити студентів із теоретичними основами сучасної педагогічної науки;
2. Розвинути професійне мислення.
3. Сприяти оволодінню студентами практичними вміннями і навичками, необхідними для ефективної роботи у новій демократичній школі.
4. Осмислити всю багатозначність педагогічного процесу, знання його закономірностей сприятимуть реалізації основної мети освіти в Україні – всебічному розвитку і становленню особистості.

3. Опис курсу.

Модуль 1.

Тема 1. Загальні засади педагогіки як науки

Тема 2. Сучасний педагогічний процес

Тема 3. Дидактика як галузь педагогіки

Тема 4. Процес навчання. Співвідношення закономірностей, принципів і правил дидактики

Тема 5. Зміст освіти в сучасній школі

Тема 6. Методи, прийоми і засоби навчання

Тема 7. Урочні та позаурочні форми навчання

Модуль 2.

Тема 1. Виховання як педагогічна категорія

Тема 2. Закономірності і принципи процесу виховання

Тема 3. Методи, форми і технології виховання в сучасній школі

Тема 4. Виховання особистості в колективі. Організаційно-педагогічна робота класного керівника

Тема 5. Специфіка виховання дітей у сім'ї. Співробітництво школи й сім'ї у вихованні

Тема 6. Сучасні підходи до управління школою. Організація методичної роботи в школі.

4. Статус у навчальному плані.

Нормативний курс із циклу професійних компетентностей

5. **Лектор:** кандидат педагогічних наук, доцент Трибулькевич К.Г.

6. **Форми і методи навчання:** Лекційні та лабораторні заняття з використанням традиційних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

7. **Форми організації контролю знань, система оцінювання:** Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. залік, екзамен (оцінювання за європейською шкалою: А, В, С, D, E, FX). 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

8. **Мова викладання:** українська.

ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Назва: **ФІЛОСОФІЯ МОВИ ТА ЛІНГВІСТИЧНА МЕТОДОЛОГІЯ**

1. Ідентифікація

Шифр: НПК – 1	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 6	Нормативна
Модулів: 4	Курс: V
Змістовних модулів: 2	Семестр: I
Загальна кількість годин: 180 год.	Лекції: 20
Тижневих годин: 4 год.	Практичні заняття: 40
	Самостійна робота: 120
	Вид контролю: екзамен

Мета курсу: осмислення основних концептуальних засад філософії мови; перевірка теоретичних положень із найважливіших тем філософії мови та лінгвістичної методології.

2. Опис курсу.

Тема 1. Мова, модуси її існування і функція. Мова як об'єкт філософських досліджень. Сутність філософії мови. Представлення сутності мови у науково-зорієнтованій філософії мови. Філософія мови та інші напрями дослідження мови, що спираються на філософію. Філософія мови як навчальна дисципліна.

Тема 2. Гумбольдтіанство як вияв антропоцентричного підходу до мови. Лінгвофілософська концепція Вільгельма фон Гумбольдта. Філософські та загальнонаукові концепції. Вчення про творчий характер мови. Вчення про зовнішню та внутрішню форми мови. Неогумбольдтіанство як напрям у лінгвофілософії. Загальна характеристика неогумбольдтіанства. Неогумбольдтіанство у США. Філософські основи теорії мовної відносності. Неогумбольдтіанство в Європі. Лінгвофілософська концепція Й. Л. Вайсгербера.

Тема 3. Структуралізм у філософії мови. Передумови виникнення і спільні ознаки лінгвістичного структуралізму. Лінгвофілософська концепція Ф. де Соссюра та її вплив на зародження структуралізму. Найвідоміші школи

лінгвістичного структуралізму. Постструктуралізм і постмодернізм у філософії мови.

Тема 4. Генеративізм у мовознавстві. Основні засади лінгвофілософської концепції Н. Хомського. Сутність ідеї вроджений структур. Породжувальна граматики відповідно до концепції Н. Хомського.

Тема 5. Виникнення філософії мови як науки. Перші лінгвофілософські школи. Лінгвофілософські ідеї Давнього Сходу (Давній Єгипет, Юдея, Індія). Лінгвофілософські ідеї у Давній Греції (Платон, Арістотель). Аспекти філософії мови у стоїків. Лінгвофілософські ідеї в епоху Середньовіччя. Лінгвофілософські проблеми у середньовічних дискусіях реалістів і номіналістів. Емпіризм та раціоналізм у філософії мови XVII- XVIII ст. Лінгвофілософська граматики Пор-Рояля.

Тема 6. Неокантіанство і філософія мови. Основні принципи неокантіанства. Теоретичні засади філософської концепції Е. Касіра. Мова в системі пізнання.

Тема 7. Логіко-семантична програма аналізу мови. Зародження аналітичної філософії мови. Основи філософії логічного аналізу мови. Логічний позитивізм. Проблеми філософії лінгвістичного аналізу. Вчення про мовні ігри і контекстний характер значення. Тенденції розвитку лінгвофілософських ідей у межах аналітичної філософії другої половини XX століття. Семантичні концепції мови. Загальна характеристика прагматичних концепції мови.

Тема 8. Герменевтичний підхід до мови. Загальна характеристика герменевтики. Герменевтична концепція мови М. Гайдегера. Філософія мови Г.-Г. Гадамера. Феноменологічний і екзистенційно-феноменологічний підходи до мови. Вчення Е. Гуссерля про мову. Лінгвофілософські ідеї М. Мерло-Понті.

Тема 9. Комунікативна (дискурсивна) філософія і мова. Сутність і основні поняття комунікативної філософії мови. Теоретичні аспекти концепції ідеальної комунікації, пов'язані з мовою.

Тема 10. Теантропокосмічна теорія мови. Виникнення теантропокосмічної концепції мови. Загальна характеристика мови у теантропологізмі. Лінгвофілософська концепція О. Лосева. Синергетична сутність мови в концепції П. Флоренського. Енергетична концепція сутності мови К. Кастанеди. Сучасні аспекти теантропокосмічної теорії мови.

Тема 11. Особливості лінгвофілософської думки східних слов'ян. Розвиток лінгвофілософської думки в Україні в X – середині XVI століття.

Тема 12. Лінгвофілософська концепція О. Потебні. Природа мови в концепції О. Потебні. Процес породження мовлення за О. Потебнею.

Тема 13. Тенденції розвитку сучасної філософії мови.

Тема 14. Лінгвометодологія. Предмет, об'єкт і головні завдання.

Тема 15. Поняття методу в лінгвістичній науці. Диференціація методів.

3. Завдання курсу.

1. Ознайомити студентів із поняттями філософія і мова, мова як об'єкт філософських досліджень; філософія мови та інші напрями дослідження мови, що спираються на філософію

2. Розглянути основні напрями лінгвофілософського підходу до мови (гумбольдтіанство, неогумбольдтіанство, структуралізм, постструктуралізм та постмодернізм, генеративізм).

3. Проаналізувати засади філософського підходу до мови (перші лінгвофілософські ідеї, неокантіанство, логіко-семантична програма мови, герменевтичний, феноменологічний і екзистенційно-феноменологічний підходи, комунікативна філософія і мова, теоантропокосмічна теорія мови).

4. Дослідити розвиток лінгвофілософських ідей в Україні (Г. Сковорода, О. Потебня, Д. Овсяннико-Куликовський).

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: орієнтується в наукових парадигмах загального та прикладного мовознавства; має уявлення про мову як фактор об'єднання етносу, народу, нації; застосовує досягнення національної та світової культури у вирішенні власних професійних та життєвих завдань; розвиває уміння проводити порівняльні дослідження структурних і функціональних властивостей мов незалежно від характеру генетичних відношень між ними; має сформовані уміння аналізу мовних явищ як об'єктивацію багатофакторної діяльності людини; уміє застосовувати знання мови на практиці, користуватися мовними одиницями; критично оцінює набутий досвід із позицій останніх досягнень філологічної науки; володіє сучасною мовознавчою термінологією; знає теорії виникнення мови (філогенез) та процесу становлення і розвитку мовлення окремого індивіда.

4. Статус у навчальному плані.

Нормативний курс із циклу професійних компетентностей

5. Лектор: кандидат педагогічних наук, доцент Рускуліс Л. В.

6. Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних та інноваційних методів, упровадженням інтерактивного навчання та інноваційних технологій, індивідуальна робота, самостійна робота.

7. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

(приклад для заліку) 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

(приклад для іспиту) 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

8. Мова викладання: українська.

Назва: **ОСНОВИ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

1. Ідентифікація

Шифр: НПК-2	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS:2 Модулів:1 Змістовних модулів:2 Загальна кількість годин: 60 год. Тижневих годин: 2 год.	Нормативна Курс: V Семестр: I Лекції: 8 Практичні заняття: 12 Самостійна робота: 40 Вид контролю: залік

Мета курсу: піднесення теоретичного рівня знань студентів щодо суті, природи, видів, функцій та значення складного компоненту психіки як мовлення. Ознайомити із методиками, завданнями, текстами та вправами з метою виявлення рівня володіння мовою та розвитку зв'язного мовлення, що допоможе у підвищенні відповідальності перед собою і навколишніми за якість мовленнєвої діяльності, у оволодінні ефективними формами спілкування.

2. Опис курсу.

Тема 1. Формування та сучасний стан теорії мовленнєвої діяльності як науки. Основні категорії. (Вступ. Теорія мовленнєвої діяльності як наука. Багатоаспектність мови. Мова і мовлення. Прикладні можливості теорії мовленнєвої діяльності. Витоки теорії мовленнєвої діяльності. Філософські, психологічні та лінгвістичні концепції. Сучасний стан теорії мовленнєвої діяльності. Американська та східно-європейська традиції.

Тема 2. Специфіка і структура мовленнєвої діяльності людини (Мовленнєвий акт. Структура і складники мовленнєвого акту. Текст. Ознаки тексту. Синтез та аналіз тексту. Архітектоніка тексту).

Тема 3. Матеріал та методи дослідження в теорії мовленнєвої діяльності. (Матеріал дослідження в теорії мовленнєвої діяльності. Методи дослідження в теорії мовленнєвої діяльності).

Тема 4. Передумови формування усного мовлення: засади, принципи, труднощі. Вимова голосних/приголосних. Гуління, дитячий лепет.

Тема 5. Критичний вік засвоєння мовлення. Етапи формування мовлення. Діти-Мауглі.

Тема 6. Мовні афазії, способи роботи із ними

3. Завдання курсу.

1. Ознайомити студентів із науковими основами дисципліни.
2. Розглянути концепції мисленнєвої діяльності.
3. Відобразити специфіку мовленнєвої творчості людини.
4. Обґрунтувати специфіку формування мисленнєвої та мовленнєвої діяльності людини на різних вікових етапах.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: орієнтується в наукових парадигмах прикладного

мовознавства, теорії та практиці ефірної комунікації; уміє застосовувати знання мови на практиці, користуватися мовними одиницями; критично оцінює набутий досвід із позицій останніх досягнень філологічної науки; володіє сучасною мовознавчою термінологією; володіє уміннями та навичками здійснювати мовленнєву діяльність, зумовлену комунікативною метою; володіє уміннями та навичками здійснювати мовленнєву діяльність, зумовлену комунікативною метою; знає теорії виникнення мови (філогенез) та процесу становлення і розвитку мовлення окремого індивіда; володіє мовою як пізнавальним знаряддям кодування та трансформації знань; володіє всіма видами мовленнєвої діяльності (говоріння, читання, письмо, аудіювання) на базі достатнього обсягу знань з фонетики, граматики, лексики, орфографії, пунктуації.

4. Статус у навчальному плані.

Нормативний курс із циклу професійних компетентностей.

5. **Лектор:** кандидат філологічних наук, доцент Бабій Ю.Б.

6. **Форми і методи навчання:** Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних та інноваційних методів, упровадженням інтерактивного навчання та інноваційних технологій, індивідуальна робота, самостійна робота.

7. **Форми організації контролю знань та система оцінювання.** Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: A, B, C, D, E, FX, F.

(приклад для заліку) 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача. (приклад для іспиту) 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

8. **Мова викладання:** українська.

Назва: ЛІНГВОКОНЦЕПТОЛОГІЯ

1. Ідентифікація

Шифр: НПК-3	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 3	Нормативна
Модулів: 1	Курс: V
Змістовних модулів: 2	Семестр: II
Загальна кількість годин: 90год.	Лекції: 10
Тижневих годин: 2 год.	Лабораторні заняття: 20
	Самостійна робота: 60
	Вид контролю: екзамен

Мета курсу: дослідження процесів концептуалізації світу, аналіз залежності концептуалізації від різноманітних чинників (етнос відомість, соціум, культура та ін.); опис концептуалізації у філогенезі та онтогенезі; диференціація концептуальних сфер (доменів) у концептосфері та

етносвідомості; обґрунтування поняття концепту; з'ясування структури концепту; характеристика текстових та художніх концептах.

2. Опис курсу.

Тема 1. Лінгвоконцептологія: завдання та головні поняття. Концептуалізація як один із процесів пізнавальної діяльності людини. Концептуальна система. Концептуальні сфери.

Тема 2. Концептуальна та мовна картини світу. Універсальність і національна специфіка когнітивних класифікаційних ознак.

Тема 3. Проблема концепту в сучасній лінгвістиці. Концептосфери. Фреймова структура концепту. Типологія концептів. Поняття ключового (базового) концепту. Концепти культури. Лінгвоконцепт. Інформаційне поле концепту.

Тема 4. Концептуальний аналіз. Методика дослідження концепту в діячності.

3. Завдання курсу.

1. Осмислення основних питань лінгвоконцептології як науки про опис концептів та мовних засобів їх репрезентації.

2. Визначення специфіки концептуалізації досвіду в колективній свідомості носіїв мови; опис організації внутрішнього лексикону, вербальної пам'яті людини.

3. Аналіз залежності концептуалізації від різноманітних чинників (етносвідомість, соціум, культура та ін.).

4. З'ясування структури концепту.

5. Характеристика текстових та художніх концептів.

У результаті вивчення курсу студенти повинні засвоїти такі **фахові компетентності**: уміти застосовувати знання мови на практиці, користуватися мовними одиницями; критично оцінювати набутий досвід із позицій останніх досягнень філологічної та науки; володіти сучасною лінгвістичною термінологією; володіти мовою як пізнавальним знаряддям кодування та трансформації знань; володіти всіма видами мовленнєвої діяльності (говоріння, читання, письмо, аудіювання) на базі достатнього обсягу лінгвістичних знань; формувати уміння та навички здійснювати мовленнєву діяльність, зумовлену комунікативною метою; засвоїти особливості та види текстів, методи, принципи та прийоми лінгвістичного аналізу; володіти основними поняттями та критеріями класифікації стилів; стилістикою ресурсів та функціональною стилістикою.

4. Статус у навчальному плані.

Нормативний курс із циклу професійних компетентностей

5. Лектор: доктор філологічних наук, професор Коч Н.В.

6. Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

7. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FX, F.

100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

8. Мова викладання: українська.

Назва: МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

1. Ідентифікація

Шифр: НПК-4	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS:3	Нормативна
Модулів:1	Курс: V
Змістовних модулів:1	Семестр: II
Загальна кількість годин: 90год.	Лекції: 10
Тижневих годин: 2 год.	Лабораторні заняття: 20
	Самостійна робота: 60
	Вид контролю: залік

Мета курсу навчальної дисципліни «міжкультурна комунікація»: підготовка студентів до ефективних контактів на рівні повсякденного міжособистісного спілкування, міжкультурної комунікації.

2. Опис курсу.

Модуль 1.

Тема 1. Актуальність вивчення проблем міжкультурної комунікації. Становлення міжкультурної комунікації та її місце в системі гуманітарних наук. Предмет, об'єкт та суб'єкт міжкультурної комунікації. Методологія та понятійний апарат міжкультурної комунікації. Мета і завдання курсу «Міжкультурна комунікація» як навчальної дисципліни.

Тема 2. Основні підходи до визначення понять «міжкультурна комунікація». «Комунікація і спілкування»: спільне, відмінне. роль психології і лінгвістики у розумінні спілкування й комунікації. Функції, манера та стиль спілкування. Об'єкт та суб'єкт спілкування та комунікації. Структура міжкультурної комунікації. Основні детермінанти міжкультурної комунікації. Поняття контексту міжкультурної комунікації.

Тема 3. Об'єктивні засновники багатоманітності культур. Проблема «чужерідності» культури. Соціалізація. Інкультурація. Механізми інкультурації (культурна трансмісія). Акультурація в міжкультурній комунікації. Основні форми акультурації. Культурна адаптація. Культурний шок. Модель засвоєння «чужої» культури М.Беннета. Культурна ідентичність. Етноцентризм та його різновиди.

Модуль 2.

Тема 1. Види моделі міжкультурної комунікації: вербальна МКК, невербальна МКК, паравербальна МКК. Специфіка вербальної комунікації. Форми вербальної комунікації. Стили вербальної комунікації та її контексти. Сутність невербальної комунікації та її контексти. Сутність невербальної комунікації та її форми: кінесика, проксемика, окулістика, такесика, хрономіка, сенсорика. паравербальна комунікація. Види паравербальної комунікації: просодика і екстралінгвістика. Засоби досягнення ефективної комунікації. Метамова та її особливості. Форми міжкультурної комунікації: пряма, дотична, безпосередня, опосередкована. Моделі міжкультурної комунікації.

Тема 2. Поняття розуміння в міжкультурній комунікації. проблема сприйняття в МКК. Взаємодія і взаєморозуміння. Основні прийоми та способи досягнення взаєморозуміння. Атракція в міжкультурній комунікації. Атрибуція та її роль в МКК. Природа міжкультурних конфліктів та їх види. Засоби подолання міжкультурних конфліктів.

Тема 3. Поняття комунікативної компетенції. Структура комунікативної компетенції. Поняття і сутність толерантності. Толерантність як результат МКК. Інтолерантність. Міжкультурна компетенція в міжкультурній комунікації, її рівні, засоби підвищення. Практичні рекомендації К.Ситарама й Р.Когделла щодо підвищення результативності міжкультурної комунікації.

3. Завдання курсу.

1. Ознайомити студентів з історією виникнення та теоретичними засадами міжкультурної комунікації.
2. Розвинути культурну сприйнятливість, здатність до правильної інтерпретації різноманітних видів комунікативної поведінки.
3. Сформувані вміння і навички застосування на практиці отриманих знань у конкретній ситуації міжкультурного контакту.
4. Ознайомитися з методами дослідження міжкультурної комунікації.

У результаті вивчення курсу студенти повинні засвоїти такі **фахові компетентності**: уміти застосовувати знання мови на практиці; користуватися мовними одиницями; критично оцінювати набутий досвід із позицій останніх досягнень філологічної науки; володіти сучасною лінгвістичною термінологією; володіти мовою як пізнавальним знаряддям кодування та трансформації знань; володіти всіма видами мовленнєвої діяльності (говоріння, читання, письмо, аудіювання) на базі достатнього обсягу знань з фонетики, граматики, лексики, орфографії, пунктуації та лінгвокраїнознавства; формувати вміння та навички здійснювати мовленнєву діяльність, зумовлену комунікативною метою; засвоїти особливості та види текстів, методи, принципи та прийоми лінгвістичного аналізу; володіти основними поняттями та критеріями класифікації стилів; стилістикою ресурсів та функціональною стилістикою.

4. Статус у навчальному плані.

Нормативний курс із циклу професійних компетентностей

5. Лектор: доктор філологічних наук, професор Коч Н.В.

6. Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

7. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: A, B, C, D, E, FX, F.

100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

8. Мова викладання: українська

Назва: **ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТЕКСТУ ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ**

1. Ідентифікація

Шифр: НПК-5	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ЕCTS:3	Нормативна
Модулів:1	Курс: V
Змістовних модулів:1	Семестр: II
Загальна кількість годин: 90 год.	Лекції: 10
Тижневих годин: 2 год.	Практичних: 20
	Самостійна робота: 60
	Вид контролю: екзамен

Мета курсу: формування у студентів адекватного сприйняття авторського тексту, концепту твору за допомогою актуалізації різномовних засобів на основі знань структури мови та її функціонування, взаємодії мовних одиниць, над лінійної інформації, яку несе художній текст англійською мовою.

2. Опис курсу.

Тема 1.Інтерпретація художнього твору. Текст як комунікативна одиниця.

Тема 2 Рівні актуалізації мовних одиниць художнього твору. Фонографічний рівень.

Тема 3 Рівні актуалізації мовних одиниць художнього твору. Морфемний рівень.

Тема 4.Лексичний рівень. Синсемантична лексика. Автосемантична лексика.

Тема 5.Лексичний аналіз художнього тексту.Рівень цілого тексту. Основні категорії художнього тексту. Парадигматика та синтагматика художнього твору.Поняття стилю. Стилї текстів. Актуалізація на рівні тексту.

Тема 6.Типи, форми, засоби, що представлені у художньому творі. Композиційно-мовні форми. Авторське мовлення

3. Завдання курсу.

1. Ознайомити студентів з теоретико-методологічною основою інтерпретації тексту англійською мовою.

2. Сформувати навички аналізу контексту автентичного художнього твору (вживання мовних одиниць, актуалізації, автоматизації), змістово-фактуальної інформації необхідного для використання у самостійної інтерпретації твору.

3. З'ясувати цілі, задачі, основи герменевтики, що дає можливість студентам здійснювати лінгвістичний аналіз тексту.

4. Засвоїти методи та технології аналізу художнього твору, адекватного розуміння та сприйняття авторського тексту.

У результаті вивчення курсу студенти повинні засвоїти такі **фахові компетентності:** орієнтується в наукових парадигмах основних напрямків і проблем інтерпретації автентичного художнього твору; вміє аналізувати текст на лексичному, фонографічному та синтаксичному рівнях; усвідомлює імпліцитну інформацію, що міститься у змісті тексту; вирізняє типи, форми мовних засобів,

які використовуються в художньому творі, різні види словотворення, притаманні англійській мові; володіє сучасною термінологією, уміннями та навичками здійснювати лінгвістичний аналіз тексту англійською мовою.

4. Статус у навчальному плані.

Нормативний курс із циклу професійних компетентностей

5. Лектор: доктор педагогічних наук, професор Солодка А.К.

6. Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних та інноваційних методів, упровадженням інтерактивного навчання та інноваційних технологій, індивідуальна робота, самостійна робота.

7. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: A, B, C, D, E, FX, F.

(приклад для заліку) 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

(приклад для іспиту) 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

8. Мова викладання: англійська

Назва: **АНГЛІЙСЬКА МОВА**

1. Ідентифікація

Шифр: НПК-6	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 8,5	Нормативна Курс: V
Модулів: 2	Семестр: I, II
Змістовних модулів: 2	Лекції: 24
Загальна кількість годин: 255 год.	Практичних: 60
Тижневих годин: 4 год.	Самостійна робота: 171
	Вид контролю: екзамен

Мета курсу: формування навичок практичного володіння іноземною мовою як засобом спілкування в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами.

2. Опис курсу.

Тема 1. Засвоєння лексичного мінімуму до теми "Спілкування".

Тема 2. Засвоєння лексичного мінімуму до теми "Оточуюче середовище"

Тема 3. Засвоєння лексичного мінімуму до теми "Спорт".

Тема 4. Засвоєння лексичного мінімуму до теми "Медицина".

Тема 5. Засвоєння лексичного мінімуму до теми "Транспорт".

Тема 6. Засвоєння лексичного мінімуму до теми "Література".

3. Завдання курсу.

1. Засвоєння лексичного матеріалу, необхідного для застосування іноземної мови у повсякденному і професійному спілкуванні (можливість вести

бесіду або робити повідомлення на задані теми побутового та спеціального характеру) та читання англомовної літератури.

2. Засвоєння граматичного матеріалу, необхідного для оволодіння усними та письмовими формами спілкування.

3. Засвоєння фонетичного матеріалу, який дозволить студентам оволодіти вимовою звуків англійської мови та інтонацією англійського речення.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: вміє застосовувати знання з граматики, лексикології, стилістики для здійснення іншомовної комунікації; усвідомлює і контролює організацію змісту, знань і навичок перцепції та продукції символів, із яких складаються письмові тексти; розуміє загальний зміст і суттєві деталі автентичних аудіо- і відеоматеріалів, пов'язаних з академічною та професійною сферами; розуміє основні ідеї та розпізнає конкретну інформацію в ході лекцій, семінарів, конференцій, дискусій за темами відповідного академічного і професійного спрямування; розуміє автентичні тексти, пов'язані з академічною та професійною діяльністю, з підручників, газет, популярних і спеціалізованих журналів та ресурсів мережі Інтернет; вміє визначати позицію і точки зору в автентичних текстах, пов'язаних з навчанням та спеціальністю, писати академічну та ділову документацію, пов'язану з особистою та професійною сферами (резюме, життєпис, заяви), анотувати наукові тексти іноземною мовою; володіє уміннями та навичками здійснювати іншомовну мовленнєву діяльність, зумовлену професійною та комунікативною метою.

4. Статус у навчальному плані.

Нормативний курс із циклу професійних компетентностей

5. Лектор: докторпедагогічних наук, професор кафедри перекладу Солодка А.К.

6. Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних та інноваційних методів, упровадженням інтерактивного навчання та інноваційних технологій, індивідуальна робота, самостійна робота.

7. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: A, B, C, D, E, FX, F.

(приклад для заліку) 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

(приклад для іспиту) 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

8. Мова викладання: англійська

Назва: НІМЕЦЬКА МОВА

1. Ідентифікація

Шифр: НПК-7	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS: 3,5	Нормативна
Модулів:2	Курс: V
Змістовних модулів:2	Семестр: I
Загальна кількість годин: 105 год.	Лекції: -
Тижневих годин: 4 год.	Практичні заняття: - 34 год
	Самостійна робота: 69 год
	Вид контролю: екзамен

Мета курсу: формувати у студентів комунікативну, лінгвістичну і соціокультурну компетенції, когнітивну компетенцію у взаємозв'язку з іншими видами компетенцій; позитивне ставлення до оволодіння як мовою, так і культурою німецькомовного світу; розвивати у студентів здатність до самооцінки і самовдосконалення, що допоможе їм успішно завершити курс вищої освіти і стане передумовою їх наступного професійного росту; професійну компетенцію шляхом ознайомлення з різними методами і прийомами навчання іноземної мови та залучення до виконання професійно орієнтованих завдань.

2. Опис курсу.

Тема 1. Опрацювання матеріалу за темою «Kennen lernen – wahrnehmen» «Studium» «Tagesablauf». Граматика: Числівники. Дієслова. Наказовий спосіб дієслів. Моделі речень. Питальні речення. Дієслова з невідокремлюваними префіксами. Дієслова з відокремлюваними префіксами. Артикль. Модальні дієслова. Заперечення. Перфект. Вказівні займенники. Порядок слів в реченні. Претеритум.

Тема 2. Опрацювання матеріалу за темою «Landschaft. Wetter. Freizeit» «Feste». Граматика: Зубстантивований інфінітив. Сильна відміна прикметників. Футурум I. Підрядні речення причини weil - da. Заперечення. Пасив. Плюсquamперфект. Підрядні речення часу. Відмінювання іменників і прикметників.

3. Завдання курсу.

Формування у студентів навичок всіх видів мовленнєвої діяльності.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетентностями:** читає і розуміє з повним охопленням змісту фахову, суспільно-політичну, а також художню літературу; володіє усним монологічним та діалогічним мовленням, не відчуваючи браку мовних засобів для вираження думки в різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та професійного спілкування; сприймає німецьке мовлення, яке виголошується в нормальному для даної мови темпі; перекладає з іноземної мови на рідну тексти країнознавчого, суспільно-політичного та фахового характеру будь-якого рівня складності.

4. Статус у навчальному плані.

Нормативний курс із циклу професійних компетентностей

5. Лектор: кандидат педагогічних наук, старший викладач Ружевич Я.І.

6. Форми і методи навчання: практичні заняття з використанням традиційних методів, інтерактивних методик та комп'ютерної техніки, індивідуальна робота, самостійна робота.

7. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: А, В, С, D, E, FХ, F.

(приклад для заліку) 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

(приклад для іспиту) 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

8. Мова викладання: німецька/ українська

Назва: ПРАКТИЧНА ЛЕКСИКОГРАФІЯ ТА КОМП'ЮТЕРНИЙ ПЕРЕКЛАД

1. Ідентифікація

Шифр: НПК-8	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS:4	Нормативна
Модулів:2	Курс: V
Змістовних модулів:2	Семестр: II
Загальна кількість годин: 120 год.	Лекції: 12
Тижневих годин: 4 год.	Практичних: 28
	Самостійна робота: 80
	Вид контролю: залік

Мета курсу: ознайомлення студентів з основними сучасними методами лексикографії та машинного перекладу, створення в них теоретичної та практичної бази для формування навичок та вмінь необхідних в їх майбутній діяльності, надання практичних порад з оптимізації процесу письмового перекладу за допомогою комп'ютера.

2. Опис курсу.

Тема 1. Історія розвитку машинного перекладу.

Тема 2 Машинний та автоматичний переклад.

Тема 3. Моделювання процесу перекладу.

Тема 4. Лінгвістичні проблеми машинного перекладу.

3. Завдання курсу.

1. Навчити методики перекладу текстів, послідовності дій необхідних для кваліфікованого виконання письмового перекладу;

2. Використовувати спеціальне програмне забезпечення для виконання якісного перекладу та оформлення документу;

3. Познайти студентів з діючими системами машинного перекладу, принципами їх роботи, створення та оптимізації роботи системи машинного перекладу;

4. Ознайомитися з лінгвістичними проблемами при реалізації машинного перекладу та способами їх подолання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: використовує системи машинного перекладу та програмне забезпечення необхідне для виконання повного циклу перекладу; володіє сучасними тенденціями в сфері машинного перекладу, теорією та практикою машинного перекладу; вміє здійснювати перед та після перекладацький аналіз тексту та виконувати його редакцію; володіє методикою перекладу текстів різних стилів.

4. Статус у навчальному плані.

Нормативний курс із циклу професійних компетентностей

5. **Лектор:** доктор педагогічних наук, професор Солодка А.К.

6. **Форми і методи навчання:** Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних та інноваційних методів, упровадженням інтерактивного навчання та інноваційних технологій, індивідуальна робота, самостійна робота.

7. **Форми організації контролю знань та система оцінювання.** Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: A, B, C, D, E, FX, F.

(приклад для заліку) 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

(приклад для іспиту) 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

8. **Мова викладання:** англійська

ДИСЦИПЛІНИ ВИБОРУ ФАКУЛЬТЕТУ / ІНСТИТУТУ

Назва: **БІЗНЕС-КУРС ІНОЗЕМНОЇ МОВИ**

1. Ідентифікація

Шифр: ВПК-2	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS 3	Вибіркова
Модулів: 1	Курс: М
Змістовних модулів: 1	Семестр: II
Загальна кількість годин: 90 год.	Лекції: 10
Тижневих годин: 2 год.	Практичних: 20
	Самостійна робота: 60
	Вид контролю: залік

Мета курсу: формування у студентів здатності здійснювати ділову комунікацію. Це включає навички усного, письмового, монологічного,

діалогічного мовлення та аудіювання в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами, на рівні незалежного користувача; знання основ ділового спілкування в усних та письмових формах в типових ситуаціях: знайомство, розмова по телефону, влаштування на роботу, ділова зустріч, відрядження, замовлення квитків та номеру в готелі, ведення ділових переговорів, перебування на виставці, обговорення та підписання контракту, комерційна кореспонденція.

2. Опис курсу.

Тема 1.Робота. Кар'єра.

Тема 2 Ділова кореспонденція.

Тема 3.Працевлаштування. Документи. Резюме, супровідний лист.

Тема 4.Бізнес та підприємництво

Тема 5. Маркетинг та інновації.

3. Завдання курсу.

1. Розвиток навичок розуміння англomовного тексту.
2. Формування вмінь комбiнувати вже відомі слова у фрази та вирази, які є основою мови бізнесу (презентації, зустрічі, переговори, телефонування тощо).
3. Формування здатності сприймати англomовний текст на слух (аудіювання).
4. Розвиток вміння застосовувати вивчений матеріал у монологічному та діалогічному підготовленому та непідготовленому мовленні (усному або письмовому).

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: спілкується у професійно обумовленій ситуації; визначає стратегії спілкування; вміє сприймати на слух автентичний текст великого обсягу і розкривати імпліцитну інформацію, що міститься в ньому; висловлюється з тематики курсу, не відчуваючи браку мовних засобів для вираження думки; оформлює ділову документацію (резюме, аплікаційна форма, візова анкета); здійснює науковий пошук у межах професійно обумовленої тематики та презентує його результати; розпізнає та враховує у процесі спілкування лінгвістичні маркери соціальних стосунків, національні міжкультурні розбіжності у поведінці та комунікації.

4. Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс із циклу професійних компетентностей.

5. Лектор: доктор педагогічних наук, професор Солодка А.К.

6. Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних та інноваційних методів, упровадженням інтерактивного навчання та інноваційних технологій, індивідуальна робота, самостійна робота.

7. Форми організації контролю знань та система оцінювання. Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: A, B, C, D, E, FX, F.

(приклад для заліку) 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою

програмою викладача.

(приклад для іспиту) 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

8. Мова викладання: англійська

Назва: **МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ МОВИ (УКРАЇНСЬКА, ІНОЗЕМНІ)**

Назва: **МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ МОВИ (УКРАЇНСЬКА)**

1. Ідентифікація

Шифр: ВПК-3	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS:3	Вибіркова
Модулів:1	Курс: V
Змістовних модулів:1	Семестр: I
Загальна кількість годин: 90 год.	Лекції: 10
Тижневих годин: I семестр – 2 год.	Практичні заняття: 20
	Самостійна робота: 60
	Вид контролю: екзамен

Мета курсу: ознайомити студентів із основними поняттями методики мови як науки та навчальної дисципліни; принципами побудови чинної програми для середньої школи та робочою і навчальною програмами для ВНЗ; психологічними та дидактичними основами навчання мови; формами роботи у школі та ВНЗ; особливостями викладання часткових методик у шкільному курсі української мови.

2. Опис курсу.

Модуль 1.

Тема 1. Методика мови як наука і навчальна дисципліна. Структура шкільного курсу української мови. Об'єкт, предмет методики мови, основні завдання. Особливості методики викладання української мови у ВНЗ.

Тема 2 . Програми з української мови. Зміст і структура шкільної програми з української мови. Принципи побудови діючої програми з української мови. Змістові лінії програми та шляхи їх реалізації. Принципи побудови шкільних підручників з рідної мови. Структурні компоненти підручника, текстові та позатекстові завдання. Апарат орієнтації підручника. Чинні програми та підручники у ВНЗ. Планування навчального матеріалу.

Навчальна та робочі програми у вищому навчальному закладі. Принципи побудови. Планування навчального курсу.

Принципи побудови шкільних підручників з рідної мови. Структурні компоненти підручника, текстові та позатекстові завдання. Апарат орієнтації підручника. Підручники у ВНЗ.

Тема 3. Психологічні та дидактичні основи навчання української мови. Аспекти навчання мови. Закономірності навчання мови. Загальнодидактичні та специфічні принципи навчання мови. Класифікація методів навчання мови як лінгводидактична проблема. Характеристика методів навчання. Загальнодидактичні та часткові прийоми навчання. Методи та прийоми навчання української мови. Класифікація методів навчання мови як

лінгводидактична проблема. Характеристика методів навчання. Загальнодидактичні та часткові прийоми навчання.

Тема 4. Урок рідної мови – основна форма організації навчально-виховного процесу. Психолого-педагогічні параметри сучасного уроку мови. Типи уроків української мови. Проблема класифікації уроків. Класифікація уроків О. Беляєва. Форми роботи і вищій школі.

Модуль 2.

Тема 1. Методика вивчення фонетики, орфографії та графіки. Зміст і завдання шкільного курсу фонетики. Етапи вивчення фонетики. Основні поняття фонетики. Методи і прийоми вивчення фонетики, графіки та орфографії. Шляхи попередження фонетичних діалектизмів у мовленні школярів.

Методика будови слова та словотвору. Зміст і значення курсу. Опрацювання словотвору. Види вправ. Поняття про морфемний та словотвірний аналіз, етимологічний аналіз слів.

Методика навчання лексики та фразеології. Значення лексики і фразеології в шкільному курсі рідної мови. Лінгвометодичні основи формування лексичних умінь та навичок учнів. Принципи і методи вивчення лексики і фразеології. Система вправ з лексики. Робота з фразеології.

Тема 2. Методика навчання граматики. Місце і значення вивчення граматики у шкільному курсі мови. Предмет і завдання методики граматики. Лінгводидактичні та власне методичні принципи навчання граматики. Ефективні методи і прийоми навчання граматики.

Методика навчання морфології. Значення, завдання, зміст і принципи вивчення частин мови в шкільному курсі. Вивчення частин мови у зв'язку з іншими розділами мовознавства. Особливості вивчення іменних частин мови. Методика вивчення дієслова та його форм. Методика вивчення службових частин мови та вигуку.

Методика навчання синтаксису. Значення вивчення синтаксису. Етапи вивчення синтаксису. Особливості вивчення словосполучення і речення. Шляхи подолання труднощів у вивченні головних і другорядних членів речення. Методика опрацювання односкладних і неповних речень. Особливості вивчення ускладнених речень. Методика вивчення складного речення.

Тема 3. Методика орфографії та пунктуації. Зміст, мета й завдання орфографії у шкільному курсі мови. Загальні принципи, методи і прийоми навчання орфографії. Роль граматики, орфографічних правил, читання під час вивчення орфографії. Система вправ і види робіт з удосконалення орфографічних умінь та навичок. Види диктантів та методика їх проведення.

Місце і значення розділу «Пунктуація» в шкільному курсі мови. Завдання пунктуації. Основні терміни пунктуації. Методичні прийоми навчання пунктуації. Система вправ.

Тема 4. Методика розвитку зв'язного мовлення. Наукові засади методики зв'язного мовлення. Зв'язне мовлення як методичне поняття. Значення і завдання роботи з розвитку зв'язного мовлення. Уміння та навички усного та писемного мовлення. Поняття про види мовленнєвої діяльності.

Наукові роботи з текстом. Методичне поняття тексту. Категорії текстів. Класифікація текстів.

Методика роботи над переказами. Види переказів. Місце переказів у системі зв'язного мовлення. Методика проведення переказу (підготовча робота, складання плану, мовний аналіз, редагування). Норми оцінювання переказів.

Методика написання творів. Місце творів у системі роботи з розвитку зв'язного мовлення. Класифікація творів. Методика проведення різних видів творів. Методика перевірки й оцінювання творів.

Тема 5. Позакласна робота з української мови. Місце і роль позакласної роботи у процесі навчання рідної мови. Взаємозв'язок позакласної роботи з класними заняттями. Основні принципи організації позакласної роботи та методика їх проведення. Організація та методика проведення мовного гуртка.

Мета й завдання проведення спецкурсів та факультативних занять з української мови. Аналіз програм спецкурсів, факультативних занять. Основні методи і прийоми роботи. Роль спецкурсів і факультативних занять.

3. Завдання курсу.

1. Визначити місце і значення методики мови серед інших дисциплін філологічного профілю.

2. Осмислити процеси, що відбуваються в мовній освіті України.

3. Проаналізувати зміст і структуру чинної програми з української мови, основні положення «Пояснювальної записки»; суть і принципи реалізації змістових ліній програми.

4. Ознайомитися з принципами планування матеріалу дисципліни у ВНЗ; принципами укладання робочої та навчальної програм із дисципліни.

5. Визначити структуру сучасних підручників з української мови.

6. Проаналізувати психологічні та дидактичні чинники навчання української мови.

7. Визначити пріоритетні форми роботи у школі та ВНЗ.

8. Ознайомитися з методикою викладання фонетики, лексики, будови слова та словотвору, граматики, з особливостями організації та проведення позакласної роботи з мови в школі.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: орієнтуватися в наукових парадигмах загального та прикладного мовознавства; критично оцінювати набутий досвід із позицій останніх досягнень філологічної науки; володіти сучасною мовознавчою та лінгводидактичною термінологією; аналізувати актуальні проблеми сучасної лінгводидактики середньої та вищої школи; розвивати педагогічне мислення, здатність до аналітичного розуміння педагогічної діяльності; навчитися аналізувати закономірності та принципи навчання; добирати методи, прийоми та форми роботи у педагогічній діяльності; засвоїти специфіку пізнавальних процесів та питання розвитку емоційно-вольової сфери особистості; упроваджувати ІКТ у майбутній професійній діяльності.

4. Статус у навчальному плані.

Вибірковий курс із циклу професійних компетентностей

5. Лектор: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри Рускуліс Л. В.

6. Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних та інноваційних методів, упровадженням інтерактивного навчання та інноваційних технологій, індивідуальна робота,

самостійна робота.

7. Форми організації контролю знань та система оцінювання.
Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: A, B, C, D, E, FX, F.

(приклад для заліку) 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

(приклад для іспиту) 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

8. Мова викладання: українська.

Назва: **МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ МОВИ (ІНОЗЕМНІ)**

1. Ідентифікація

Шифр: ВПК-3	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів відповідних ECTS 3	Вибіркова Курс: V
Модулів: 1	Семестр: I
Змістовних модулів: 1	Лекції: 10
Загальна кількість годин: 90 год.	Практичні заняття: 20
Тижневих годин: 2 год.	Самостійна робота: 60
	Вид контролю: екзамен

Мета курсу: професійно-методична підготовка студентів до майбутньої діяльності, яка спрямована на навчання школярів іноземної мови, виховання та розвиток учнів під час вивчення мови на уроках та у позакласній роботі.

2. Опис курсу.

Тема 1. Система навчання іноземної мови та її зміст

Тема 2 Навчання іншомовного матеріалу

3. Завдання курсу.

1. Ознайомити студентів з теоретико-методологічною основою методики викладання іноземних мов.

2. Навчити адекватному використанню теоретичних знань з методики у практичній професійній діяльності: визначати структуру уроку, план заняття та підбирати відповідно до мети заняття методи та прийоми; готувати та проводити позакласні заходи з предмету використовуючи технічні засоби навчання; реалізовувати у своїй діяльності різні функції учителя іноземної мови та посередника іншомовної культури.

3. Сформувати навички проводити уроки з іноземної мови, робити професійний аналіз та самоаналіз уроків, розробляти власний методичний інструментарій.

4. З'ясувати цілі та задачі, умови навчання іноземних мов у різних типах шкіл та на різних ступенях загальноосвітніх середніх шкіл.

5. Засвоїти сучасні методи та технології навчання різних аспектів іноземної мови та видів іншомовної діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими **фаховими компетентностями**: орієнтується в наукових парадигмах основних напрямків і проблем теорії та практики навчання іноземних мов в історії методиці та на сучасному етапі; уміє застосовувати знання з іноземної мови та методики її викладання у професійній діяльності, узагальнює та аналізує досвід роботи, реалізовувати на уроці різні функції учителя іноземної мови; усвідомлює сучасні методи та технології навчання різних аспектів іноземної мови та видів іншомовної діяльності; володіє сучасною термінологією, уміннями та навичками здійснювати іншомовну мовленнєву діяльність, зумовлену комунікативною метою на професійному рівні.

4. Статус у навчальному плані.

Нормативний курс із циклу професійних компетентностей.

5. Лектор: доктор педагогічних наук, професор Солодка А.К.

6. Форми і методи навчання: Лекційні та практичні заняття з використанням традиційних та інноваційних методів, упровадженням інтерактивного навчання та інноваційних технологій, індивідуальна робота, самостійна робота.

7. Форми організації контролю знань та система оцінювання.

Поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді комп'ютерних тестів на освітньому просторі університету. Для оцінювання використовується національна чотирьохбальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно; європейська шкала: A, B, C, D, E, FX, F.

(приклад для заліку) 100% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного і підсумкового контролю, що регламентується робочою програмою викладача.

(приклад для іспиту) 60% балів студенти накопичують на заняттях та під час поточного контролю, що регламентується робочою програмою викладача, 40% балів студенти набирають на іспиті.

8. Мова викладання: англійська